Η σημασία του γνήσιου & υγιούς πολλαπλασιαστικού υλικού και η εγκατάσταση ενός βιώσιμου αμπελώνα επιτραπέζιων ποικιλιών

Κανάκης Γιάννης
Γεωπόνος Msc

Φυτώρια Αμπέλου
ΦΑΣΟΥΛΗΣ

Εγκατάσταση Αμπελώνα

- **Επιλογή Θέσης του Αμπελώνα**
- **Επιλογή Ποικιλίας**
- **Επιλογή Υποκειμένου**
- **Προετοιμασία Εδάφους**
- **Φύτευση Αμπελώνα**

Επιλογή Θέσης Φύτευσης Αμπελώνα

- Κλιματικές συνθήκες
  - Θερμοκρασία
  - Ηλιοφάνεια
  - Βροχόπτωση
  - Χαλάζι
  - Άνεμοι
- Εδαφικές συνθήκες
  - Μηχανική σύσταση
  - Χημική σύσταση
  - $CaCO_3$
  - pH
  - Αλατότητα
  - Βάθος Εδάφους
  - Ύπαρξη αδιαπέρατου ορίζοντα
  - Στράγγιση

Επιλογή Θέσης Φύτευσης Αμπελώνα

- **Κοινωνικές & Οικονομικές συνθήκες**
  - **Διαθεσιμότητα νερού άρδευσης**
  - **Έκταση αγροτεμαχίου**
  - **Διαθεσιμότητα εργατικών χεριών**
  - **Ύπαρξη συσκευαστηρίων**
  - **Ομαδικοί Αμπελώνες**

Πολλές φορές όμως δεν τίθεται θέμα επιλογής καθώς αναφυτεύουμε το γερασμένο ή προβληματικό μας αμπελώνα

Επιλογή Ποικιλίας

- Οικοφυσιολογικά κριτήρια
  - Ενεργό θερμικό άθροισμα
  - Ηλιοθερμικός δείκτης
  - Υδροθεμικός δείκτης
  - Μέση θερμοκρασία θερμότερου μήνα
- Εμπορικά κριτήρια
  - Ανταγωνισμός - Περίοδος ωρίμασης
  - Ζήτηση
  - Καλλιεργητικό κόστος

Στόχος είναι η αξιοποίηση της πρωιμότητας ή της οψιμότητας της επιλεχθείσας ποικιλίας – εκμετάλευση ¨ κενού¨ αγοράς

Επιλογή Υποκειμένου

- Αντοχή στο Ανθρακικό Ασβέστιο
- Αντοχή στους νηματώδεις
- Αντοχή στα άλατα
- Αντοχή στην ξηρασία
- Ευαισθησία σε ελλείψεις ανόργανων στοιχείων
- Αντοχή στην συνεκτικότητα του εδάφους
- Ζωηρότητα
- Συμβατότητα με την επιθυμητή ποικιλία

110 R

- Μέτρια ζωηρό – ζωηρό
- Ανθεκτικό στην ξηρασία
- Ανθεκτικότητα μέχρι 17% ενεργό $CaCO_3$
- Ευαίσθητο στους νηματώδεις των γενών Xiphinema, Pratylenchus και μέτρια ανθεκτικό στους νηματώδεις του γένους Meloidogyne
- Ευαίσθητο στην Phytophthora
- Ευαίσθητο στα άλατα και την υπερβολική υγρασία
- Ευαίσθητο στην έλλειψη K

Χρήση σε αναφύτευση αμπελώνα μετά από αναλυτική εξέταση των εδαφικών παραμέτρων ευαισθησίας του

1103 P

- Πολύ Ζωηρό
- Ανθεκτικό στην ξηρασία
- Ανθεκτικό στους νηματώδεις του γένους Meloidogyne και μέτρια ανθεκτικό στους Xiphinema
- Σχετικά ευαίσθητο στην Phytophthora
- Ανθεκτικότητα μέχρι 20% σε ενεργό $CaCO_3$
- Σχετική οψίμιση παραγωγής
- Πολύ ανθεκτικό στα άλατα και ανεχτικό στην υπερβολική υγρασία
- Ευαίσθητο στην έλλειψη K και θέλει προσοχή στην N-τουχο λίπανση

Αποτελεί ίσως την καλύτερη λύση σε περίπτωση αναφύτευσης αμπελώνα εφόσον καλύπτονται όλα τα κριτήρια επιλογής υποκειμένου

140 Ru

- Πολύ Ζωηρό
- Ανθεκτικό στην ξηρασία
- Ανθεκτικό στους νηματώδεις του γένους Meloidogyne και μέτρια ανθεκτικό στον Xiphinema
- Αρκετά ευαίσθητο στην Phytophthora
- Ανθεκτικότητα μέχρι 25-30% σε ενεργό $CaCO_3$
- Σχετική ωρίμιση παραγωγής
- Ανθεκτικό στα άλατα και ανεχτικό στην υπερβολική υγρασία
- Ευαίσθητο στην έλλειψη K και θέλει ιδιαίτερη προσοχή στην N-τούχο λίπανση

Αποτελεί καλή επιλογή για ξερικά φτωχά εδάφη με αυξημένο $CaCO_3$ που στραγγίζουν καλά και δεν νεροκρατούν. Θέλει προσοχή στον έλεγχο της ζωηρότητας.

.

41 B

- Μέτρια ζωηρό
- Ευαίσθητο στην ξηρασία
- Ανθεκτικότητα μέχρι 40% ενεργό $CaCO_3$
- Πρωίμιση παραγωγής
- Πολύ ευαίσθητο στους νηματώδεις του γένους Meloidigyne
- Ευαίσθητο στα άλατα του εδάφους
- Ευαίσθητο στην έλλειψη K

Πρέπει να αποφεύγεται η χρήση του σε αναφύτευση αμπελώνα ιδιαίτερα όταν δεν έχουν πραγματοποιηθεί τα απαραίτητα μέτρα εξυγείανσης και προετοιμασίας του εδάφους

SO_4

- Μέτρια Ζωηρό
- Σχετικά ευαίσθητο στην ξηρασία
- Ανθεκτικότητα μέχρι 17% σε ενεργό CaCO3
- Ανθεκτικό στους νηματώδεις του γένους Meloidogyne
- Σχετικά ευαίσθητο στα άλατα
- Πολύ ευαίσθητο στην έλλειψη Mg
- Σχετική πρωίμιση παραγωγής

Αποτελεί επιλογή και πρέπει να δοκιμαστεί σε δυνατά εδάφη με δυνατότητα άρδευσης με νερό καλής ποιότητας, με ποικιλίες πρώιμες ή/και κόκκινες καθώς θα βοηθήσει στην επιπλέον πρωίμηση και τον καλό χρωματισμό. Είναι αποτελεσματικό και στις αναφυτεύσεις

Fercal

- Μέτρια ζωηρό - ζωηρό (>41B)
- Ανθεκτικό στην ξηρασία- (1103P>Fercal>41B) και στην περίσσεια υγρασίας του εδάφους την άνοιξη.
- Ανθεκτικότητα μέχρι 40% ενεργό $CaCO_3$
- Πρωίμιση παραγωγής
- Μετρίως ανθεκτικό στους νηματώδεις του γένους Meloidigyne
- Ευαίσθητο στα άλατα του εδάφους
- Πολύ ευαίσθητο στην έλλειψη Mg

Πολύ ενδιαφέρον υποκείμενο που πρέπει να δοκιμαστεί και να χρησιμοποιηθεί αντί του 41B στις αναφυτεύσεις

Ramsey

- Πολύ ζωηρό
- Ανθεκτικό στην ξηρασία
- Ανθεκτικό στην αλατότητα
- Πολύ ανθεκτικό στους νηματώδεις των γενών Meloidogyne, Pratylenchus και Tylenchulus
- Ανθεκτικό στα συνεκτικά εδάφη
- Ανθεκτικό στην Phytophthora
- Ευαίσθητο στην έλλειψη K

Ενδιαφέρον υποκείμενο που δεν υπάρχει στην Ελλάδα. Πρέπει να δοκιμαστεί σε αναφυτεύσεις αμπελώνων όπου υπάρχει πρόβλημα με νηματώδεις ή/και αυξημένη αλατότητα

Προετοιμασία Εδάφους

- Καλλιεργητικό προηγούμενο
- Βαθειά άροση
- Βασική λίπανση

Καλλιεργητικό προηγούμενο – Κόπωση του εδάφους

- Σχηματισμός τοξινών στο έδαφος από προηγούμενη καλλιέργεια
- Εξάντληση θρεπτικών
- <u>Παθολογικά αίτια</u>

Παθολογικά Αίτια

- Σηψιρριζίες
  Rosellinia, Armillaria

- Cylindrocarpon, Phytophthora, Pythium

- Νηματώδεις
  Meloidogyne
  Xiphinema
  Tylenchulus κτλ

Αναφύτευση αμπελώνα χωρίς βαθειά άροση και χωρίς αγρανάπαυση ?

Το «κουρασμένο» έδαφος αποτελεί ένα ακατάλληλο και επικίνδυνο περιβάλλον για την εγκατάσταση ενός νέου αμπελώνα

Αντιμετώπιση

- **Ψεκασμός υπό αναφύτευση αμπελώνα με ζιζανιοκτόνο** (2,4 D, glyphosate) **για νέκρωση των φυτών πριν την εκρίζωση**
- **Έκρίζωση και απομάκρυνση των φυτών με το μεγαλύτερο δυνατό μέρος του ριζικού τους σύστηματος**
- **Βαθειά άροση – αναστροφή του εδάφους- επίδραση ήλιου, αέρα**
- **Απομάκρυνση ριζικών υπολλειμάτων με ιδιαίτερη επιμέλλεια με την βοήθεια επιπλέον αρόσεων**
- **Αγρανάπαυση για 2-4 έτη (νηματώδεις) και έως 6-8 έτη (**Xiphinema**) και καλλιέργεια σιτηρών κατά προτίμηση βρώμη.**

Φύτευση Αμπελώνα

- Πολλαπλασιαστικό Υλικό
- Εποχή Φύτευσης
- Τεχνική Φύτευσης

Πολλαπλασιαστικο υλικό

- Πιστότητα ποικιλίας, κλώνου
- Πιστοποιημένο – Standard
- Υγειές

Πιστότητα

- Επιθυμητή επιλογή υλικού ή κλώνου για τη ζητούμενη ποικιλία
- Επιθυμητό υποκείμενο

Υγειές πολλαπλασιστικό υλικό

- **<u>Απουσία βασικών ιώσεων</u>**
  (Υπάρχει η δυνατότητα πιστοποίησης)

- **<u>Απουσία μηκητολογικών και βακτηριολογικών προσβολών</u>**
  (Δεν υπάρχει δυνατότητα πιστοποίησης)

Επιλογή-έλεγχος εμβολιασμένων έρριζων μοσχευμάτων από τον αμπελουργό

- Εύρωστο εμβόλιο
- Πλήρης και περιμετρική ανάπτυξη του κάλου επούλωσης του εμβολιασμού – ισχυρή συγκόληση
- Περιμετρική ανάπτυξη ριζικού συστήματος στην βάση του φυτού
- Φυτά προστατευμένα από αφυδάτωση (τομή υποπράσινη με παρουσία χυμού στις παρειές)
- Μήκος 35-40 εκ

Επιτυχημένη Εγκατάσταση σημαίνει :

- **Φύτευση υψηλής ποιότητας φυτωριακού υλικού με τον ενδεδειγμένο τρόπο**
- **Προτεραιότητα στην καλή εγκατάσταση του ριζικού συστήματος (δεν βιαζόμαστε να σταυρώσουμε από τον πρώτο χρόνο)**
- **Αποφυγή του stress της υπερπαραγωγής τα πρώτα δύο χρόνια παραγωγής του αμπελώνα**

Καθοριστικά Προαπαιτούμενα

- Το φυτώριο οφείλει να παίρνει όλα τα δυνατά προληπτικά και φυτουγειονομικά μέτρα ώστε τα φυτά που παραδίδει στον αμπελουργό να είναι <u>αναβαθμισμένης φυτουγείας</u>
- Ο αμπελουργός οφείλει να προετοιμάζει το χωράφι του για φύτευση, διασφαλίζοντας στα φυτά <u>ένα φιλόξενο εδαφικό περιβάλλον</u> τόσο από φυτουγειονομικής άποψης όσο και από άποψη δομής, φυσικών και χημικών ιδιοτήτων

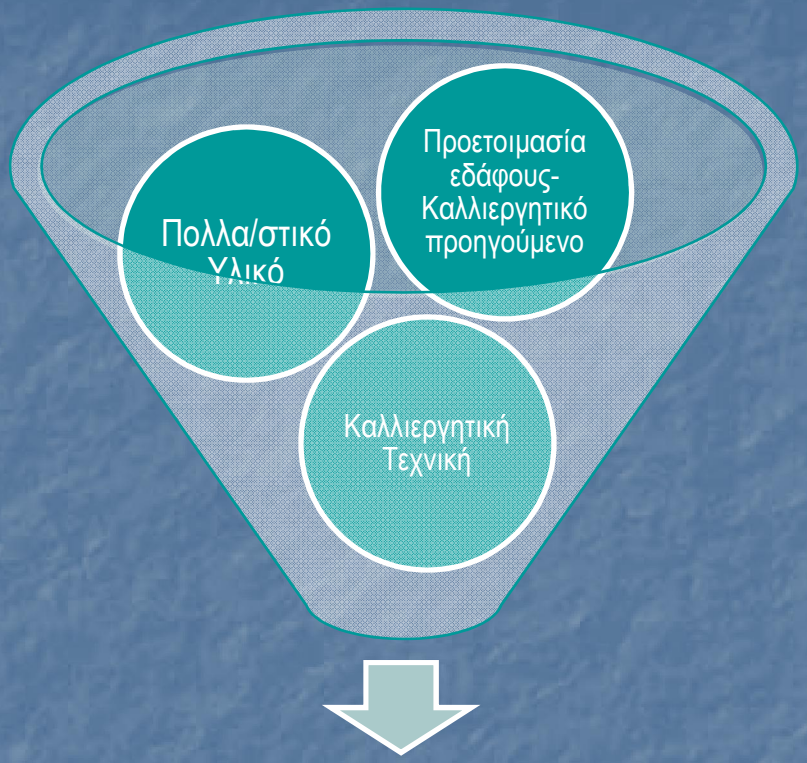

Προσοχή . Το ρίσκο είναι μεγάλο !

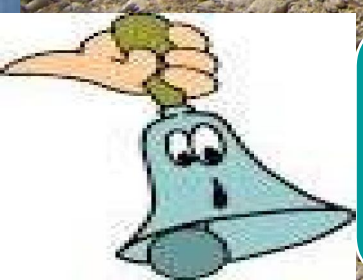

Η παραγωγικότητα και βιωσιμότητα των αμπελώνων που αναφυτεύονται βρίσκεται σε κίνδυνο από την πλημελλή εξυγείανση και προετοιμασία του εδάφους!

Φυτώρια Αμπέλου
ΦΑΣΟΥΛΗΣ
Ευχαριστώ για την προσοχή σας !